

DESDEHÁČEK

ZPRAVODAJ XI. STŘEDOČESKÝCH
DIVADELNÍCH HER V NYMBURCE

K 76

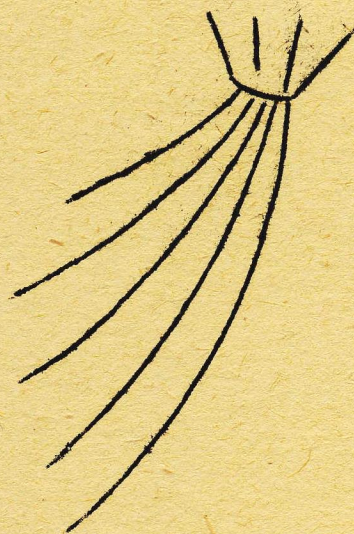


Slovo o souboru

Divadelní soubor "Scéna" při Kulturním a společenském středisku v Kralupech nad Vltavou navazuje na letos již 110letou tradici ochotnického divadla. Patří mezi nejvyspělejší a nejaktivnější soubory okresu Mělník. Ročně uvádí 2 - 3 premiéry pro dospělé a 1 pro děti. V posledních letech se pravidelně zúčastňuje krajských přehlídek a byl účastníkem i II. národní přehlídky her pro děti v Ostravě - Porubě, kde se hrou G. Schulzeho ČERTOVY ZLATÉ VLASY získal cenu dětského diváka.

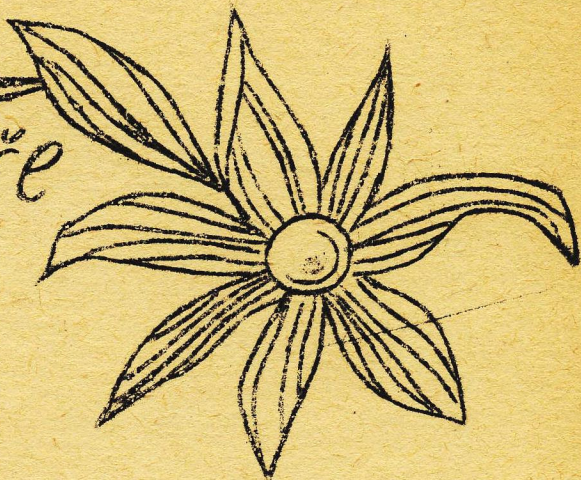
Repertoár her pro děti z posledních let:

- | | |
|-----------------|------------------------------------|
| F. Molík | O Slunečníku, Měsíčníku a Větrníku |
| E. Krásnohorská | Medvěd a víla |
| R. Lošťák | Sůl nad zlato |
| Z. Horňová | Moudrá ševcová a další |



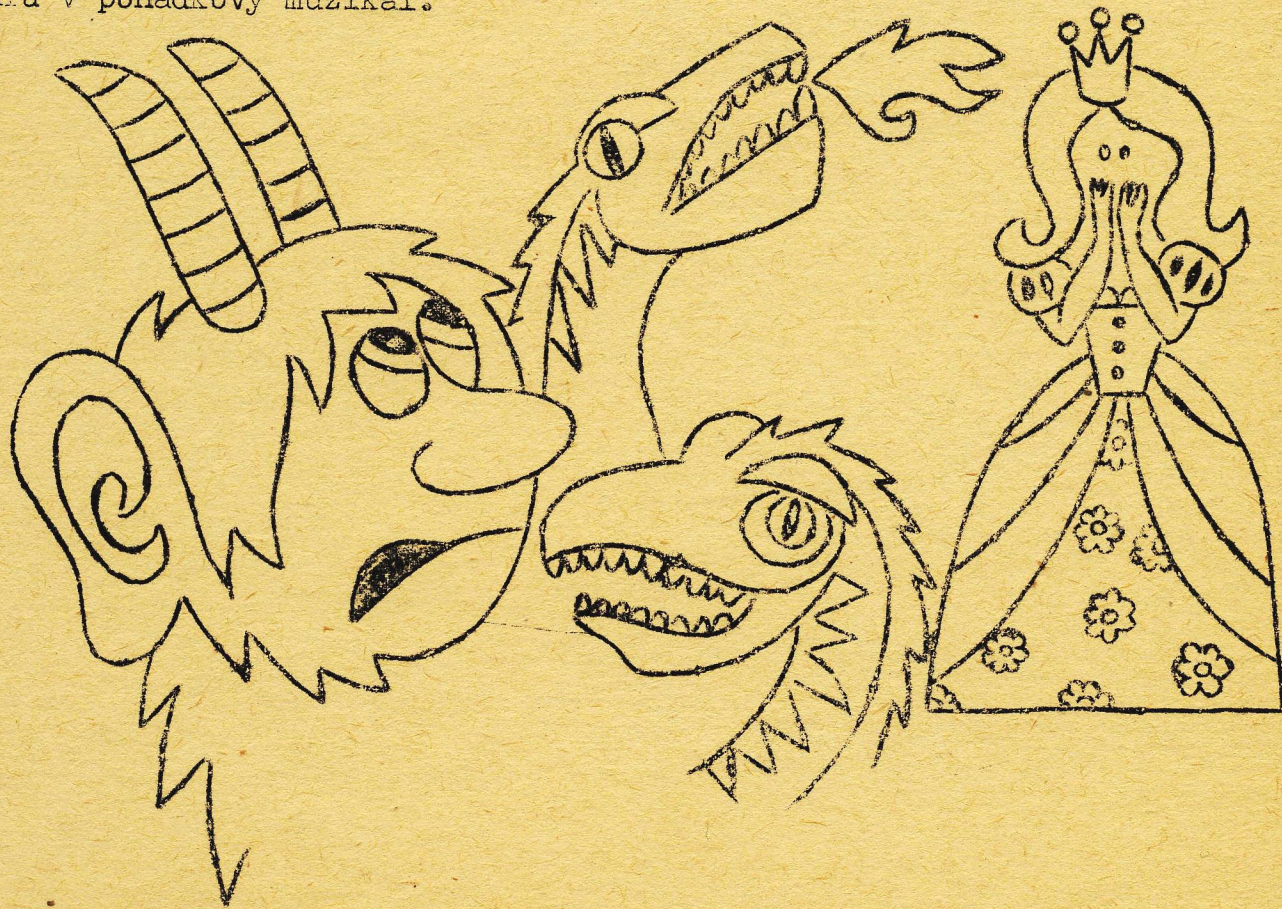
a slovičko o hře

Josefa Lady a Alexe Koenigsmarka

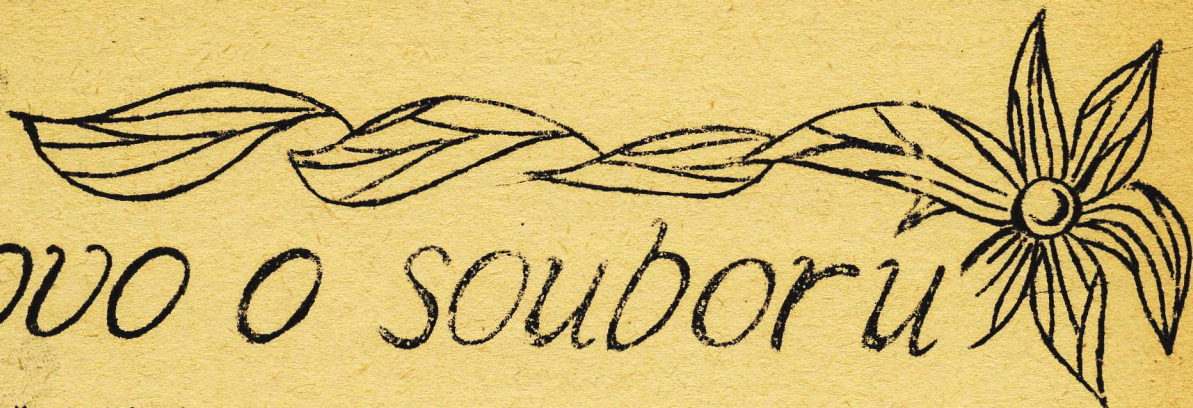


BYL JEDNOU JEDEN DRÁK

Pohádka je vytvořena na motivy "Nezbedných pohádek" J. Lady. Tradiční pohádkové motivy jsou zde zachovány, ale zároveň obráceny na ruby. Je tu pohádkový dědeček, který marně čeká na Honzu, aby mohl ho obdarovat. I když sudička Honzovi proročkovala, že zachrání princeznu, nemůže ho panímáma za nic na světě dostat z pece. Stejně tak princezna Anka není onou plačtivou princezničkou z pohádky, ale ráznou dívkou, která se sama vypořádá s čertem, loupežníky i draken. Vtipný text Vladimíra Poštulky a hudba Petra Hapky dotváří díru v pohádkový muzikál.



Slovo o souboru



Ve všech historických etapách vývoje mělo ochotnické divadlo dvojitý smysl. Jednak pro diváky, jimž bylo určeno, jedna pro samotné ochotníky, kteří je vytvářeli a tím se sami ve svém volném čase kulturně a společensky vyžívali.

Náš dramatický soubor Kolár má svou velkou divadelní tradici, která se datuje od 8. dubna 1843, kdy v Mladé Boleslavi bylo sehráno první české představení divadelní hry V. K. Klicpery "Žižkův meč".

Bouřlivý vývoj následujících let odrážel se pochopitelně i ve vnitřním životě souboru. Spojení s buditelem centrem v Praze, vlastní tvorba J.K. Tyla, jakož i úzké vztahy k dalším souborům divadelních nadšenců, staly se účinným pomocníkem národního obrození a zaujmuly doslova klíčové postavení pro další vývoj našeho divadla.

Úloha divadla měnila se s vývojem společnosti. Měnil se i divadelní styl, přešly herecké a režisérské školy, měnil se divákův vkus a požadavky na divadlo.

Po osvobození v roce 1945 a v následujících letech prudkého vývoje naší socialistické společnosti převzalo i u nás ochotnické divadlo pokrokovou úlohu kulturní fronty politické angažovanosti a jeho tvůrčí činnost přenesla se tak na široké pole působnosti proti maloměstským přežitkům a všem pro nás cizím a škodlivým ideologickým názorům.

Kolár nastudoval od svého vzniku přes 950 her a blíží se ke svému dvoutisícímu představení. Úctyhodná čísla, skrývající práci celé řady generací.

V posledních letech nastudoval několik pozoruhodných inscenací. Mezi nimi jmenujme "Neklidné stáří" od Rachmanova, "Kvadraturu kruhu" od V. Katajeva, Shakespearovy "Veselé paničky Windorské",

Jarišova "Boleslava Ukrutného" a loňského roku od V. Nezvala "Dnes ještě zapada slunce nad Atlantidou" a Petiškovu "Loupežnici".

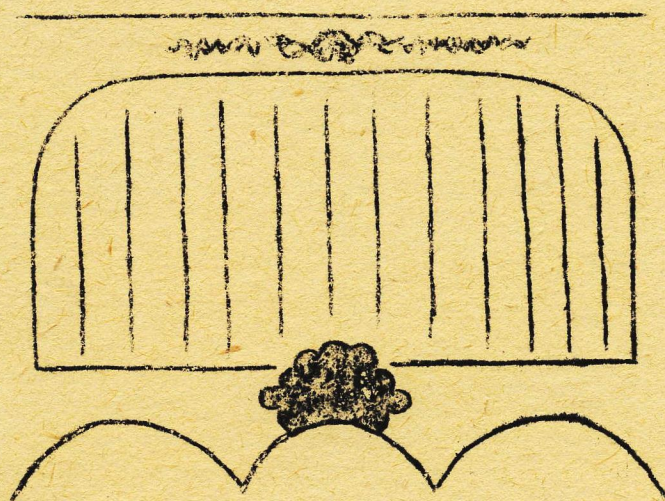
Rok 1978 byl pro náš soubor velmi úspěšný. S nastudovanou hrou sovětského dramatika Alexandra Vampilova "Historky z venkovského hotelu" se zúčastnil Wintrova Rakovníka 78 a z této významné krajské divadelní soutěže postupil na mezikrajsovou přehlídku v Bruntále. Úspěchem je jistě i účast na národní přehlídce ruských a sovětských divadelních her ve Svitavách.



Zdeněk Kuna

umělecký vedoucí souboru
a režisér

Již tedy 135 let hraje pro své diváky divadelní soubor Kolár Domu kultury ROH AZNP Mladá Boleslav a plní vělechné poslání českého divadla. Vítáme dnes u nás vlastně dlouholeté přátele, protože v kronice našeho souboru Hálek jsou zapsány velmi čilé družební styky s ochotníky z Mladé Boleslavi již na konci minulého století. Přejeme Kolárovcům hezký pobyt v Nymburce a do budoucna mnoho úspěchů na prknech, která znamenají svět.



Kdo je Alexandr Vampilov

Jen pár let a je v nich jeho celý osud. A je to velký osud, neboť ve svých hrách objevil celý svět.

Vampilov zahynul 17. srpna 1972, dva dny před svými narozeninami. Byl by se dožil pětatřiceti let. Jeho učitel, dramatik Viktor Rozov tehdy napsal v časopise "Divadlo": "Zahynul nesmyslně. Projížděl se s kamarádem na loďce po Bajkalu a loďka se převrhla. Oba se začali topit. Vytáhli je oba. Jednoho živého, druhého mrtvého. Ten druhý byl Alexandr Vampilov. Tak mi to vyprávěli. Když studoval na literárním institutu, říkalo se o něm: "Je to talent, ale urputný a zarytý." Talent musí být pevný, jinak by se dal snadno obloudit a předělat. Vampilov byl svébytným dramatikem. Jeho hry jsou plny svíravé lidskosti a laskavého humoru. I když tento humor občas přecházel do gogolovské satirické chimérickosti."

Začal jako novinář v Irkutsku. Hodně psal. Rád cestoval. Na Vysokoškolských literárních kursech v Moskvě dokázal, že z něho může být dramatik. Jeho první velká hra - "Loučení v červnu", kterou napsal v roce 1965, byla brzy uvedena v Moskvě i v jiných městech Sovětského svazu. V roce 1969 uvedlo Irkutské činoherní divadlo jeho druhou hru "Starší syn" a časopis Angara otiskl třetí - "Lov na kachny". Potom následovaly "Provinční anekdoty" /uváděné pod názvem "Historky z verkovského hotelu"/ a "Loni v Čulimsku".

Vampilov, autor vyhrocených paradoxů, navenek tradičně ruský, se stává velice hraným autorem.

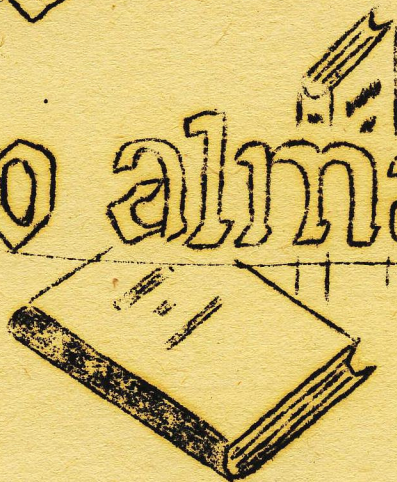
Vampilov přiváděl své hry rád do výjimečných, téměř fantastických situací. Hodnověrnost prostředí, v nichž se jeho situace odehrávají, je činí banálními, nejvšednějšími.

Výjimečnost jim dává psychologické vyostření. Dramatik
rad ~~vhání~~ člověka do mravní krize, kdy buď musí podat důkaz, že má
právo pokládat se za člověka, nebo to právo ztrácí.

Hrám Alexandra Vampilova je souzen velký osud. Jejich život
bude pokračováním životopisu spisovatele, jeho vlastního osudu. Bude
to osud prodchnutý moudrostí a láskou k člověku.



Vybráno ze starého almanachu



Oslava první padesátky.

Spolkový život nymburských ochotníků se zdárně rozvíjel. Se zlepšenými podmínkami pro pořádání divadelních představení stoupal v sezonách i počet premiér. Celkem za období od 3. září 1860 do 5. května 1910 bylo sehráno 556 představení.

Členové spolku se také čile účastnili kulturního a veřejného života národního i ve městě. Navázali přátelské svazky s četnými ochotnickými soubory z míst blízkých i vzdálených např. z Čáslavi, Kolína, Poděbrad, Sadské, Českého Brodu, Mladé Boleslavi, Liberce, Prahy. Pořádali výlety, zájezdy, výměnná představení. Přátelská pouta spojovala s nymburským Hálkem i četné významné osobnosti z kruhů hereckých, spisovatelských i uměleckých. Činorodá, záslužná a obětavá práce získala Hátku dobré jméno, uznání a přední místo v ochotnickém hnutí.

Rok 1910, který byl rokem 50. výročí trvání spolku, jej tedy zastihl v plném rozkvětu činnosti. Přípravovaly se důstojné oslavy. Konaly se ve dnech 27., 28. a 29. září 1910 a staly se svátkem nejen pro ochotníky, ale i pro celé město. Do Nymburka přijelo mnoho vzácných hostů z řad spisovatelů, žurnalistů, ředitelů a režisérů pražských divadel, delegace královského hl. města Prahy, veřejní činitelé a početné delegace spřátelených ochotnických spolků. Oslavám bylo přítomno i pět zakládajících členů, kteří stáli u kolébky nymburského ochotnického divadla.

Slavnost byla zahájena 27. září v 7 hod. večer jubilejním představením Hátko, pro něž byla nastudována hra G. Preisové "Gazdina roba". Druhý hlavní den oslav, 28. září, měl bohatý program.

Dopoledne se v divadle konalo slavnostní matiné za účasti korporací, spolků, hostů, zástupců městské správy a stálých návštěvníků divadla. večerní představení bylo opět slavnostní a patřilo pohostinským vystoupením ochotnických spolků ~~"Česká beseda" z Liberce, "Tyl"~~ z Kolína a ochotnické jednotě z Čáslavi. Po představení byl přátelský večírek v hostinci "U Douděřů".

Třetí, poslední den 29. září, byl věnován památce zemřelých členů Hálek. Položením věnců a pietní vzpomínkou byla slavnost ukončena. Večer vystupoval v divadle divadelní spolek "Tyl" z Kolína s Jonášovou aktovkou "Nový sport".

Občanské listy věnovaly oslavám slavnostní číslo, které je spolu s četnými gratulacemi, referáty z pražských novin a literárními originály uloženo v pamětní knize v divadelním archivu.

Prof. František Sekanina, jednatel "Máje" a spisovatel, napsal do Občanských listů obsáhlý článek o představení "Gazdina roba", kterému byl přítomen jako host. Citujeme: "K takovému souboru inteligentních a nadšených lidí dlužno královskému městu Nymburku gratulovati ..."

Takto slavně ukončil divadelní soubor Hálek svou první padesátku, aby s novou chutí vykročil do těch dalších. Léta plynou, herecké generace se střídají, ale to, co české divadlo přináší kulturnímu životu zůstává.

Zavíráme starý almanach s pocitem úcty a obdivu k minulosti a také s pocitem odpovědnosti a povinnosti zachovat nymburskou ochotnickou tradici pro budoucí generace.



DIVADELNÍ HUMOR



Z pera pana Beroušky

Taková smířička měla herců jen o trochu víc než do mariáše, a tak byla nucena si občas vypomoci z místních zdrojů ochotníků. Kteréhosi spolku, jak se také společností říkalo, hráli často. Bylo tam všechno. Laska, nenávisť, vášně i travičství. Jen komika chyběla. A o tu se postaral přední místní ochotník, miláček zdejšího obecnstva, v civilu truhlář, kterého si společnost vypůjčila na nevelkou roli otce, kterého se jeho synové rozhodnou otrávit kvůli dědictví.

Travičská scéna probíhala při obědě. Hned jak se otevřela opona a lidé v hledišti zjistili, že spolu s "opravdickými" herci spolupůsobí i jejich hvězda, nebylo s nimi k vydržení. Idol seděl za stolem, a tu mu v nestřeženém okamžiku nasypal jeden ze synů do polévky jed. Rodina jedla, jen otec nehybně seděl. Obecnstvo to pokládalo za rafinovaný špílec svého oblíbeného a začalo se jemně schechtávat. Jeden ze synů vstal, obešel stůl a syknul směrem k otci: "Tak jezte, člověče!". Ale tatík zůstal jako socha - nic. Druhý syn ho vyzval už polohlasem: "Žerte, chlape!" A tu pan truhlář zrudnul a vyjelo z něho: "Jak to mám žrát? Nedali mi sem lžíci, mám to chlemtat jako pes?" Kus byl v čudu, ale obecnstvo se toho večera bavilo náramně.



POZVÁNÍ NA ZÍTRA



Sobota - 28. října - 19 hodin

Josef Kajetán Tyl

FIDLOVAČKA

hraje divadelní soubor Hálek ZK ROH Nymburk



Zpravodaj Esdéháček vydává Přípravný výbor XI. Středočeských divadelních her v Nymburce.

Odpovědný redaktor: Ceeová Irena

Povoleno odborem kultury ONV v Nymburce pod č.j. 0220/76

Počet výtisků: 100 kusů